

kronika

Hrvatski mariološki institut, ustanovljen pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, održao je od 28. do 30. svibnja 1984. godine svoj Treći hrvatski mariološki simpozij u Zagrebu. Tema simpozija bijaše NAŠA PROŠTENIŠTA I CRKVA NA PUTU. Simpozij je održan u povodu 300. obljetnice bistričkog jubileja. Na simpoziju je bilo oko pedesetak do sedamdesetak članova HMI i inih pastoralnih djelatnika grada Zagreba i ostalih dijelova naše domovine. Na otvaranju simpozija bijahu i uzoriti gospodin nadbiskup zagrebački kardinal Franjo Kuharić i preuzv. gosp. nadbiskup Josip Pavlišić, nadbiskup riječko-senjski.

Simpozij je otvorio predsjednik HMI dr Adalbert Rebić: On je u uvodnoj riječi istaknuo temu simpozija i pozdravio prisutne sudionike. Ukratko je podsjetio na protekle simpozije koje je HMI već dosad održao. Poslije njega skup je u ime Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu pozdravio dr Predrag Belić, inače potpredsjednik HMI. On je ukratko podsjetio na doprinos Družbe Isusove u odnosu na marijanski nauk (pozdrav je pismeno dostavljen). U ime Bogoslovnog fakulteta skup je pozdravio dekan fakulteta dr Bonaventura Duda.

Rad simpozija odvijao se po programu koji je svatko dobio u ruke. Ovdje želimo ukratko sažeti rad simpozija.

Uvodno predavanje na temu „Crkva putujuća i suputnička” održao je dr Mato Zovkić iz Sarajeva. Na tekstovima Novoga zavjeta, crkvenih otaca i Drugog vaticanskog sabora tumačio je da Crkva „nije samo putujuća nego i suputnička jer kršćani putuju sa sugrađanima drugih vjera te daju svoj specifičan doprinos u izgradnji zemaljske domovine”. Pojam „vojujuće” Crkve (*Ecclesia militans*) koja se „trajno bori protiv mnogobrojnih neprijatelja, svijeta, tijela i Sotone”, bio je prisutan u ekleziologiji prije Sabora. Zovkić je rekao da je među saborskim ocima koji su predlagali poglavlje „O naravi vojujuće Crkve” bio i nadbiskup Frane Franić obrazlažući taj naziv da „marksisti ne bi bili provocirani tim nazivom jer se i sami nazivaju borbenima pa bi oni i ateisti počeli prezirati Crkvu što se odriče zdrave borbenosti”. Taj prijedlog nije prošao na Saboru.

Poslije ovog predavanja slijedila su dva priopćenja. Dr Adalbert Rebić obradio je u priopćenju „Fenomen hodočašćenja u Svetom pismu i u islamu” fenomen hodočašćenja u Bibliji, u religijama Starog istoka i u islamu. Ukazao je na činjenicu hodočašćenja kao trajnu praksu pobožnih vjernika koja se očitovala već u II. tisućljeću prije Krista, a potom se u I. tisućljeću sve više razvijala u religijama Babilonije, Kanaana, Egipta, Grčke i Rima. Praksa hodočašćenja kod starih Semita ostala je velikim dijelom sačuvana u religiji islama. Na poseban način je do izražaja došla

praksa hodočašćenja u izraelskom narodu koji je osobitu ljubav njegovao prema jeruzalemskom hramu i onamo svake godine hodočastio. Tu su praksu od Židova naslijedili i kršćani. Kršćanima je praksa hodočašćenja bila polazište za teološko razmišljanje o naravi kršćanskog življenja ovdje na zemlji i o naravi Crkve kao vječne hodočasnice prema Isusu.

Drugo priopćenje održao je dr Tomislav Šagi-Bunić. On je na primjeru djela „Peregrinatio Etheriae”, najstarijeg kršćanskog hodočasničkog spisa u kojem pobožna žena Eterija opisuje hodočašće u IV. stoljeću na sveta mjesta, otkrivao teološke elemente hodočašćenja. Hodočasnica Eterija ne opisuje samo svoje doživljaje u odnosu na samo povijesno-spasenjsko sveto mjesto hodočašćenja nego posebno doživljajno opisuje svoje susrete s konkretnom zajednicom tog mjesta, sa živom mjesnom Crkvom. Na tom bi primjeru trebalo i današnja hodočašća, koja odviše obilježava individualizam, posuvremeniti.

Drugog dana odnosno 29. svibnja održali su predavanja Anton Benvin, Zvonimir Bono Šagi, Tadej Vojnović, Ante Sekulić, Božidar Petrač i Bonaventura Duda.

Anton Benvin je govorio o „Doživljavanju Crkve u marijanskim svetištima” dozivajući u svijest pogodnost Marijinih prošteništa u prošlosti i današnjici da u njima hodočasnici iskuse istinu da su svi zajedno s drugima prava Crkva. Zvonimir Bono Šagi govorio je na temu „Veliki skupovi kao prilika za navještaj evanđelja”. Kritički se osvrnuo na okolnosti organiziranih velikih i masovnih skupova. Oni nameću, reče, Crkvi odgovornost da ih prihvati kao dobru priliku za evangelizaciju, ali i da se kloni opasnosti demagoške manipulacije masama. Tadej Vojnović prikazao je opće i posebne „Oblike postorala u marijanskim svetištima”, naglasivši središnju važnost euharistije, što nameće ne male zahtjeve u pastvi u proštenišcima. Prešao je zatim na druga slavija i očitovanja crkvenog života (propovijed, pokora, pučke pobožnosti). Ante Sekulić je prikazao „Zagrebačke biskupe i bistričke župnike u prošteničkoj obnovi Marije Bistrice u posljednjih tristo godina”. Bonaventura Duda govorio je o „Bistričkoj duhovnosti”, Božidar Petrač o „Mariji Bistrici u hrvatskoj literaturi” a prof. Lelja Dobronić o „Kipu Majke Božje Bistričke”.

Istog drugog dana bio je priređen i *Okrugli stol* na temu „Bistrička hodočašćenja novijeg vremena”. Od sedmorice pozvanih nastupili su mons. Vito Cipriš, vlč. Antun Korpar, vlč. Leopold Tepeš, vlč. Vinko Kanizaj i mons. Lovro Cindori. Njihova sažeta i zanimljiva osobna svjedočanstva o životu i stilu bistričkog prošteništa poslije II. svjetskog rata pobudila su veliku pažnju prisutnih izazivajući spontanu diskusiju.

Navečer tog istog danu u crkvi sv. Marije na Dolcu bila je koncelebrirana sveta misa sudionika simpozija koju je predvodio uzoriti kardinal Franjo Kuharić.

Trećeg i posljednjeg dana odnosno 30. svibnja, nastupili su dr. Edo Peričić, Vladimir Stanković, Josip Soldo, Leonard Oreč, Adalbert Rebić i Franjo Šanjek.

Edo Peričić govorio je o „Vijestima o najstarijim hrvatskim hodočasticima u Jeruzalem, Campostelo, Rim, Cividale, Loreto”. Vladimir Stanković iznio je živopisne podatke o hodočašćenju hrvatskih zajednica u Rumunjskoj, južnoj

Mađarskoj, Hrvatskom Gradišću u Austriji, u talijanskoj pokrajini Molise i drugdje. O hodočašćima u Lurd, Fatimu i ostala evropska marijanska svetišta govorio je Josip *Soldo*. Leonard *Oreč* iznio je podatke o hodočašćenju po prošteništim u Bosni i Hercegovini. Adalbert *Rebić* osvjetlio je tokove hodočašćeničkih putova prema Jeruzalemu, napose „Hodočašćenja u Svetu zemlju posljednjih sto godina”. Sam je autor članka organizirao oko 12 hodočašćenja u Svetu zemlju, a kao vođa bio još toliko puta. Franjo *Šanjek* je govorio o „hodočašćima hrvatskih dominikanaca u razdoblju od 14. do 16. stoljeća”.

Simpozij je zaključio predsjednik Hrvatskog mariološkog društva dr. Adalbert Rebić. U svojoj zaključnoj riječi pozvao je sve prisutne sudionike simpozija da zajedno pođu u Gospino svetište Remete kraj Zagreba. Tamo je uz molitvu i pjesmu završen simpozij.